

GALAMIALE

NU

*NU STRĂINISMULU
S' OLIGARCHIA
NICI SULIMANULU CORUMPETORU*

CI

*CI ROMANISMULU.
DEMOCRATIA
MORAVURI DEMNE D'UNU DEMNU POPORU*

REDACTIA IN PASAGIUL ROMAN Nr. 9.

ARTICULELE NEPUBLICATE SE ARDU.

ABONAMENTELE

NU SE FACU DE CĂTU P'UNU ANU SĒU 6 LUNI.
PENTRU CAPITALA BUCURESCI:

Pe unu anu [52 numere]	lei 24.
Pe șese luni [26 numere]	lei 21
Unu singuru esemplaru	banu 50.
Linia de reclame și inserțiuni	lei 2

In Bucuresci, abonamentele nu se facu de cătu la administratiunea diarului, pe bani gata.

ADMINISTRATIA IN PASAGIUL ROMAN No. 11.

SCRISORILE NEPLĂTITE SE REFUSĂ.

ABONAMENTELE

INCEPU NUMAI CU NR. 1, 13, 26 și 39

PENTRU DISTRICTES SI STRAINETATE:

Pe unu anu [52 numere]	lei 27.
Pe șese luni [26 numere]	lei 14.
Unu singuru esemplaru	banu 55.
Linia de anucriuri	banu 30
Pentru strainetate, pe anu (52 numere)	lei 30.

Din districte, abonamentele se tramitu prin mandate postale; din strainetate in numeraru.

Diarulu apare nă dată pe săptămână : **DUMINECA.** — Redactor **TOMA I. STOENESCU.**

LITERATURA POPORARA

CERCETARI

PROVERBELORU ROMANE

(CUM TREBUIESCU CULESE SI PUBLICATE)

STUDIU CRITICU SI BIBLIOGRAFICU

DE

G. DEM. TEODORESCU.

Se află de vânzare la toate Librăriile din țară și la Administrația Ghimpelei, pe prețului de 1 LEU și 50 BANI esemplarul

SUMARU :

1. — România independentă, nici că se pôte alt-felū, poezie de CONICO.
2. — D'ale d'ilei, plânsu și risu.
3. — Streinilorū și ciocoilorū, mâncai-ar turcii, poezie de COGHEIRIS.
4. — Să'lu veđi mamă nu 'l mai u'đi, poezie de JENICĂ.
5. — Uă conferință a tombaterilorū diplomați din Pitesci, de ROCOCO.
6. — Unu poetu bastardu, poezie de DECON.
7. — Românilorū, spaima turcilorū, poezie de GRI-CRE.
8. — Glume, cugetări și proverbe.
9. — Sonetū la memoria amiculu G.*.*, poezie de MOISE.
10. — Primă-văra, ce frumoasă este, poezie de JULIUS I. OSCAR.
11. — Revista poetică și poieticescă de AC-UȘOR.
12. — Durerea, căutați de o alinați, poezie de I. N. VIERSANU II.
13. — Bibliografia.

ROMÂNIEI INDEPENDINTE

*După-atăta mart-ragiū, după-atăta suferință,
In sfârșit oh! mamă dragă, dreptul tău a triumfat!
Ađi ești liberă și mare. Te înalță cu credință,
In fii tēi ce-atătea veacuri neatinsă te-a păstrat.*

*Spada noastră ruginită ce-atăt timp zăcuse in tēcu
Făcu astăđi să se scie că noi încă mai trăim,
Că avem și noi voință, că Românul nu se plēcă
La barbari. In țera noastră liberū liberū vrem se fim.*

*Vulturul Român se înalță pin' la cer cu voinție,
Căci e liber și el astăđi, ca in timpū lui Michai.
Paserile noastre cântă cu mai multă bucurie
Florile par mai frumoșe de la munte pin' la plai.*

*Racova, Călugăreni, Valea-albă și Rovine;
Oltul, Dunărea, Carpați, ađi mai mândri par că sunt
Ascultați noaptea-in tăcere și-ale nopței vânturū line
Par că ăce : Române ađi ești mare ca-n trecut*

*Tot Românul să salute sōrele de libertate
Ce pe cerul țerei noastre ađi resare radios.
Din Carpați pină la Istru tot Românul să tresalte
Căci e dulce libertatea pentru un popul glorios.*

*Iar voi mume! învețați princiū libertatea să cunoșcă
Și-in cânturi-le de leagăn spunetū fapte strămoșesci
Sarcina este a vōstră, faceți dēr pruncul să crească
Cunoșcându-și bine țera și-avēnd simțurū Românesci.*

Conico.

D'ALE DILEI

Visulū doritū după care a palpitatū
atătū de multū inimile românilorū, s'a

realizatū, grație cuvēntulu puternicū și convingētorū alū tunulu românū, alū devotamentulu națiunei și energicee și prudentei politici dusa de guvernulū actualū.

Bucuria și entuziasmulū românilorū era la culme. Manifestările de bucurie a cinci milioane de români din tōte unghiurile țerei curgeau spontaneū ca și ploile ce pică d'ilele acestea pe pământulū românescū pentru creșterea și înputernicirea rōdelorū sale. Din cinci milioane de români liberi și devotați țerei, abia se găsi cinci sclavi ai barbarilorū cerchezi, care încă nu s'a săturat de jugulū sclaviei musulmane. Cinci cadavre fără inimă și cugetū, cinci lipitori renegate de la sînulū sfintei lorū mame alū cărui sînge l'a suptū. Din cari doui, orbiți de pasiunea micimei individualităței lorū, s'aū abținutū; și trei, ca nisce reptile aū fugit de la vot îngroziți de remușcarea lorū proprie, nedemni de a rupe lanțurile ce încă mai strângeau brațele mamei lor. Mama patrie, demnă și generoasă și acumū ca totū-d'a-una, le ertă păcatele lorū, căci orbiți, n'aū sciutū ce facū, lăsându-i in disprețulū fraților lorū.

Timpulū tîmpițilorū tombateri, care nu se potū compara cu altū de cătu cu pisica, care, ori cătu de bine i-aī face, totū întōrce laba spre a sgăria pe binefăcătorul seū, nu uită nici de astă-dată perfidia i proverbială, și astū-felū, vorbindū de solemnitatea și felicitările făcute M. S. Domnitorulu la palatū, in đioa de 10 Maiū, nu reproduce cuvintele pronunțate de primul ministru, de vice-președintele Senatulu și președintele Camerii, care aū fost atăt de bine simțite și bine cugetate și la înălțimea

patriotismulu alū acelora ce le-a pronunțatū.

Tîmpiți la aceste discursuri patriotice, reproduce numai rēspunsurile tot așa de patriotice ale M. S. Domnitorulu, ș'apoi înșiră felicitările cliciei din care crede că face parte. Fi-va ore adevērat că aceste persoane pe care le lingușese tîmpiți facū parte din clică in toți timpū și in tōte împrejurările? Noi ne îndoimū. Dovadă votul unanim alū Senatulu la proclamarea independinței. Ei, dērū ce i faci năravulu, trebuie să i lași să se măgulească și ei cu atătū, dēca orbi fiindū, nu potū vedea de cătu pînă la pântece.

Mulți se vorū întreba că, *Ghimpele*, din glumețū a devenitū de-o-dată serioșū și gravū. Negreșitū, cândū evenimentele suntū atătū de grave, nu putea și elū face altū-felū de cătu a se conforma gravităței evenimenteler pentru unū momentū, și apoi a 'și relua obicînuita i veselie, pentru că in mijloculū plânsulu generalū este ne apărat trebuință și de glume, și de veselie, mai alesū cândū se scie că românulū chiarū la mōrte se duce veselū și rîdēndū, și ca românū, nu putemū face excepțiune la regulele generale.

De câte-va d'ile umblă *Vestea*, prin publiculū capitalei, că țera o să cađă in mare pericolū, dēca armata va mai rămānea fără vestitulū strategistū din bălțile Giurgiulu, care din multa sa dibăcie la 1854 încălicase cursierulū seū d'andōsele la auđirea că se apropie Turcii.

Generalū Florescu, este vitēzul care a datū mai multe iurusi in lăđile visteriei, din ale cari rămășite se mai împărăștie vestea prin țera.

Baronul parfumă trebuie să conducă afacerile țării precum sciu să dea Vestea în țără că d-sa este primul progenitor al independenței pe prețului independenței sale de strein, și marele general, căruia se datorește nu crearea armatei, și înflorirea ei, dupe cum grăesce Vestea prin public, ci spolierea ei. Dovadă mulțimea puscilor ce n'a cumpărat în cincă ani de domnie a acestui mare *darnic în vesti mincinoase*.

Eschi zaman havadişer, și elū la rāndul sēu ne spune prin gura proorocului Pantazi beī, vechiū başibuzucū, că neadever spunū profaniū despre isbāndeles ruşilorū și romānilorū. Atātū ruşii cātū și romāniū suntū sdrobiți, ba chiarū în curāndū vorū fi esterminați de pe fața globului, nū atātū de ghiulelele turcesci cātū de sabia sa de başibuzucū, ce încă o mai păstrēdā ca mōște sfinte de la 1854 cāndū făcea parte ca ciogiucū inglindisitorū alū ordiei turcesci, povățuindū și pe iubitulū sēu nepoțelū a'lū urma în acēstā strălucitā cerierā, aflāndū-se tocmai în etatea ce face furōse la Turci, mai ales de cāndū turcoicele a începutū a se purta ā la Franca.

În prevederea realizării acestei combinări politice și strategice totū odatā sultanulū Abdul-Hamid Can, s'a hotărītū a veni la Rusciuk pentru a priimi singurū odorulū ce se preparā a porni din Bucuresci, d'impreună cu ceī-alfi ce aū șters'o la sănātōsa cu elū la votarea independenței. Catării s'aū și gātītū de beifulū de Samos actualmente ulema fără ceacșiri.

Numai de nu i s'ar întēpla ca bragagiului care s'a dusū să fure meiū cu donița de bragă, cāndū l'a prinsū țerniū dāndū i pescheșiū cāte-va duzine de pumni, și întālnindulū confrāții lui ilū întrebārā turcesce de unde vine așa supāratū :

Despre Giurgiu viū
Turcește nu știū
Ai aman, aman
Turcu i gugumanū.

Ni se afirmā că d. Ciocārlan, s'a retrasū de la prefecșura poliției Capitalei și că d. Borānescu s'a numitū directorē la liceulū Sf. Sava, grație articolului nostru din Nr. 17 prin care se vede cātū de colo erudițiunea și înțelepciunea d-lui Borānescu.

Ōre profesorii mulțumise-va cu unū directorū așa de temperatū?

Dērū domnu Benescu, colegulū domnului Borānescu, cum rēmāne?

STREINILORU SI CIOCOILORU

Cāndū în țera nōstā scōle s'aū creatū ađi o mulțime, Cāndū lumina nu mai este numai pentru ciocoime, Cāndū învēță toți copiii din opineā n limba lorū, Cāndū Fanariū ca-altā-datā nu mai pot ca s'o numēscā : Limbā barbarā, incultā; cāndū odrasla ciocoiascā E ntrecutā în silință de feciorulū din poporū;

Cāndū Romānulū se descēptā; spune mī dērā, *Streinime*, Mai tragi ōre tu nādejde ca să vinā iarū sub tine Astū poporū pre care-o-datā sub piciōre ilū striviāți?... Nu!... da!... nu!... ferēscā Domnul!: De acea o lecțiune Vē dā ađi Romānulū vouē, — și e bunā de minune, — Ascultāți lū, elū vē dice : «O! lāsāți-ne, plecați!»

Cāndū acea barbarā lege, ce-omora pre-acela care, — De a țerii focū și jale se scula și cu nfocare Pre-ai sēi frați voin s'ī scape de tālharī și de despoți, — Ținea codrul, nu mai pōte ađi nimicū, nu mai domnescē; Iarū Romāniū celorū cari i-a scāpatū le mulțumescē Pronunțānd māndri-al lor nume; *ciocoime*, ce mai poți?..

Cāndū goniți ați fostū d'aceia preste cari ca urgie Vē nālțase streinismulū, ca-a poporului moșie Sā i-o vindeți, faptū pre care s'ī lū impliniți voi vē sileāți; Ce totū spuneți ađi cā țera sub despoți era ferice?... Ascultāți ce vē învēță ađi Romānulū; elū vē dice : «Vorū pleca streinii māine, dați mai iute de i urmați!»

— Dērū *Ovrei*? — le vēți dice, — noi cu ei acēstā țērā Hotărismē ca s'o mpartemū, dupā ce era s'ī pērā, Și le damū concesii grase, — orī-ce felū de ajutorū, — *Monopol, Licențe, Timbre*: Vrēm s'ī facem d'o potrivā Cu Romāniū n drepturi, pōte și mai mari, decā n protivā N'arū fi statū aceia cari suntū *pārinți*-āstūi poporū!..»

— Nu! Ovrei vor rēmāne pēne cāndū vre-o luptā mare Prin popōre va re'ncepe, cāndū i-omū stinge și în *Mare* Le-omū da drepturi d'o potrivā : ca la unulū și la toți. Cāci nu vremū ca și-alte nēmuri s'ī mai fie sārācite De-aste lepre, cum noi furāmū; ei vromū a fi stārpite Perciunatele ființe și cu ele-orī cari s'ī hōți.»

Cogechris.

SĂ'L VEȚI MAMĂ NU'L MAI UIȚI
(Dedicată Pantahusei-beșlegā redactorul Havadişurilor turcesci)

Cātū e țera romānescā

O ființă bărbătēscā

Ca elū n'o s'ī se gāsēscā,

S'ī lū vēți mamā nū'lū mai uiți.

Nici prin birturi, cafenele,

P'unde suntū multe lichele

Nu-sū ca elū slute bacele;

S'ī lū vēți mamā nū'lū mai uiți

E frumosū ca o nālucā

Ca o *flore de ulucā*, (*)

Ca unū zimbet de ducā;

S'ī lū vēți mamā, nū'lū mai uiți.

Gheba i mare ca unū munte,

Ochi i puși tocmai în frunte

Și c'un capū cātū unū grāunte

S'ī lū vēți mamā nū'lū mai uiți.

L'amū vēdūtū adesea ōrā,

Pe la turci cātāndū comōrā,

Pe la Circ jucāndū pe sfōrā;

S'ī lū vēți mamā, nū'lū mai uiți

Pațachina-i dintr'o mie

Cu capulū de neroție,

Alū satanei n veci s'ī fie,

Mamā dragā, s'ī nū'lū uiți.

Parodia de Jenicā.

O CONFERINTIA A TOMBATERILORU DIPLOMATICE DIN PITESCOI

Mulți diplomați o fi avēndū Anglia.

Mulți ōmeni de statū va fi avēndū și Germania.

Mare o fi numărulū ōmenilorū mari în Franca. Dērū ca în țera nōstrā nu e pe nicāeri.

Bine a dīsū, cine-o fi dīsū cā, atuncī cāndū Dumneđū iubescē uā țērā, ōmenii mari resarū ca ciupercele. Așa e în țērā la noi!

În vanū diplomații occidentului se frāmāntarā, s'ī pacifice orientulū. În vanū cāutarā soluțiunea cestiunei orientale; cāci cu toți scimū cā rezultatul conferințelorū d-lorū a fostū... Coltuc de la Babic!

Cu diplomații noștri nu merge totū astū-felū. Ei cāndū s'arū pune pe lucru apoi și unū chiorū vede cā... n'āu statū de giaba.

Voiū lāsā la uā parte pe toți acei cari aū debutatū pe scena politicā și politicōsā a țerii, pentru cā pe aceștia i cunōscēți și d-vōstrā. Mē voiū ocupa numai de acei lucēferi care staū ascunși in... nuori, pinā va veni timpulū s'ī lucēscā pe cerulū țereī nōstre. Ferice de noi atuncī! Nici vēnturile nu o s'ī se mai atingā de țera Rumuneascā.

Mē voiū ocupa de Diplomații, sēu de glavele diplomatice, din Piteșci. Cāci ca unulū din partea locului, țiu prea multū la orașulū meū de nascere. Și apoi dreptū vorbindū, așa cere și politica.

Cine nu scie cā ilustrulū oratorū don *Giorgio de Tigvenibaden* este Piteșcean? Cine nu s'ī aduce aminte de celebrulū fostū primarū, *Cuconul Costicā*, alcātuitorū de discursuri fermecātore! Cine a uitatū eroismulū lui *Hagi Gheorghe Șisinea*?

Avemū dērū prioritatea și în ciuda tutorū celorū altī, ne vomū cocoța în fruntea diplomaților.

Ei! d-lor, în Piteșci avem diplomați «en gros și en detail» nu e unul nu sunt duoi ci sunt cu chila.

Avemū antēiū pe *Hagi George Șisinea* (i dīcem Hagi pentru cā cu cāte-va dīle în urma pascilorū

(*) O flōre din Insulele Mariane (Flosu-Ubricāe), a cārei corolā e palidā la maturitate.

a fostū la Haglic pentru... Patrie.) *Rumunul de la Șisțov*, de unde se face bricege, cātū de colo pute a diplomatū înaltū, burtoșū și fālcile acoperite cu nise cotlete cari plātesc uā mie de lei!

Pe urmā avemū pe *Mihalache sin Vasile*, de originā Rāmlean emancipat de la gura boulii, totū așa de chiposū și arētōs ca Șisinea. Și mai avemū, pe *Cuconul Costache Gomoruceanu* de originā din scaune, fostū staroste de cobsari, păstreađā și acum unū zābranicū albastru ce i s'āu legatū de cobsā la inmormēntarea unū boerū mare, sfāntōica însă ce era inodată în colțulū zābranicului a dat'ō pe... duhulū dreptilorū; acesta a lāsātū pe josū și pe Derby și pe Salisbury.

Și încă mai avemū : pe *Cicia Kosta Bogdan*, de originā de la Drenū-cova patria cāldārilorū : Asta este și mai și... nunaī deschide gurița sē vorbēscā și amorțeșce și puricii.

Dērū *Cuconul Costicā de Losū-Burtosū* fostū primarū, fostū nespālātū... pardonū, amū vrutū sē dīcū deputatū în camera despuiaților lui Catargiū.

Dērū mucenicū *Grigorie și Daniilū*?

Dērū *Tudoicā* alū lui *cuconul Ghitā*? Și cāți și mai cāți, burtoși chipoși și aretoși! N'amū mințitū dērū cāndū v'amū spusū cā : ca la noi pe nicāerea.

Sē venimū la subiectū, .. adicā la conferința acestorū celebritāți.

Dupā ce *Roși* vēndurā țera muscalilorū, dupā ce întāritā fără cuvēntū pe prea slāvitulū Pilaf-șah, dupā ce Europa începū a se uita chiorāși la Lordulū incurcā-treburi sau cumū i dīcū Inglezi Salisbury, Conservatoriū noștri vēdūrā cā decā nu vorū fi dumnealorū la putere apoi Europa se va sterge din rēndulū continentelorū. La lucru dērū... cāci nu de giaba se numescū dumnealorū cāđaturī diplomatice, și odorōge vechi. Sē adunarā, sē sfātuirā și gāsirā cu cale cā : I. Cā nu cumū-va sē se mai întāple sē vie poftā muscalilorū sē se batā cu turci, sē se pue subū stēpānirea nōstrā.

II. Toți *Roși* sē fiā spāndurāți ca nu vre-uā datā sē mai vēndā țera, pentru cā orī-ce convențiune incheiatā fără conservatoriū este uā vēndare.

III. Puterea sē le fie asiguratā cu dreptū ereditarū, la Dacia.

IV. Tōte puterile Europei sē dea fie cārui conservatorū cāte uā cavalerie, sēu costulū ei în numerariū.

V. Romānia, sē fie pusā subū stēpānirea Padișahului pentru ca sē nū i mai vie poftā de liberali.

Acestū protocolū s'a elaboratū în cafeneaoua lui *Agopū bocciulū* și s'a și înaintatū puterilorū.

Dīceți acumū cā mai e vre-uā țērā fericitā ca a nōstrā. **Rococo.**

UNUI POETU

Aflaiū cu întristare și suntū neconsolatū Cā tagma *ciocoiascā* atātū te-a încāntatū Cā pu i a lorū piciōre omagiū ca la Deī Aplauđi orī ce fapte, și scrii chiarū ce nu vrei. Credēmū cum cā poetulū în veci nu s'o schimba Pe bani și pe favōre se spurce pēna sea În fōia *ciocoiascā*, mēșavā și murdarā Ce njurā adevērulū, minciuna dāndū afarā Minciunā le-e devisa, vēnduți la vīndētorū Acelorū ce insultā și țērā și poporū Cu măsci de prostituție își vēndū a lorū onōre Și n'peptū nutrescū basețe rușine și palōre Sē'nchinā la *ciocoilū* la carū i de truffie Și ține susū drapelulū de crime de urgie Cumū vrei ca veneticulū s'ādōre-a nōstrā țērā? Nebunū e?... Asta i faptā nedōmnā și barbarā Și numai ceī ce n' lume un picū de consciință Mai aū, eū credū c'arū face așa nesocotință. Nu, dēu eū nici o datā se credū n'asū fi pututū Se uiți a tea devisa frumōsā din trecutū, Se nū cređi cā *ciocoilū* e ađi ceva mai sfāntū E totū celū vechiū celū sērbād, tot umbrā de mormant Elū n'are consciință, vēndutū e luī satanū Cu cugetulū la crime l'alū vādūvilorū banū *Ciocoilū* este așt-đi o nēgrā rēmāșiță Din vechia iesuitā și hrăpitōre viță Ce lumea n' intunericiū s'o ție mult dorea Cu biciulū tiraniei mī ōmeni cārmaia. În ōrba lorū mānie pe tronulū întinatū Sdrobea popōre debilī c'unulū scepturū nsāngeratū Și lege-avea n'chisōrea, tortura, defāimarea, Morala : eșafodulū, orgia și vēndarea!... 1877. Maiū. **Decon.**

ROMANILOR

(AMICULU C. HERJEU)

Ce tumultū s'āude ōre?

De ce corbiū strigū pe sus?

Și ce veste n'grođitōre

La Romāni aū ei de spusū?

Este tunul de resbóe
 Bubuindă înfricoșată,
 Printre deluri și vălcele;
 Gura lui svêrlindă ghiulele,
 Ce se varsă ne 'ncetată
 Ca și-o vijelósă plóe,
 Pe celú țermú întinsú și latú.
 Érú cei corbí de pe subú sóre,
 Intrecându-se din sború
 Spunú pe limba grăitóre,
 Cu-alú lorú glasú croncăntorú :
 «Inimicii la hotare
 Frați Români se vè grăbiți,
 Pentru țeră micú și mare,
 Voi, cu toți să periți.
 Mici la numărú, mari la suflet,
 Iuți ca tigrii, toți săriți;
 Țera nóstră ca unú cugetú
 Ca și leii s'o pădiți.
 De câtú fără de moșie,
 Făr de lege și robiți;
 E mai bine 'n vitejie
 Pân' la unulú se muriți!
 Frați Români în bătălie,
 Să muriți cu bărbătie
 Pentru frați pentru surorí
 Pentru lege și moșie
 Sè fiți smeí cutezătorí! Gri-cro.

GLUME CUGETĂRI ȘI PROVERBE

Nimicú nu se plătesce mai scumpú de câtú îndrăsnéla d'a spune tare ceea-ce fie-care cugetă pe tăcute.

Fericirea face pe ómení s'e s'adune: nenorocirea 'i stringe.

Geniulú gásece idei noué, spiritulú le reslătesce, bunulú-simțú le așeză.

Îndemânarea e mintea puterii.

Cândú simțimú nevoia d'a lucra, ne măgulimú că avemú principii de acțiune. (Le Sifflet).

Fost-ai, lele, trandafirú;
 Dêrú.. acumú ești borșú cu știrú

— Drăguța mea Mițică, visulú fericirei mele e uă iubire împărtășită..

— Împărtășită, dragă Nicule? În câte bucăți?

Ai umblatú câtú ai umblatú,
 Dêrú aci ți s'a 'nfundatú!

— Ei, surióră, cumú o duci cu amantulú tóu?
 — Bine, scumpa, mea, énsé dice că, cu câtú chiertuesce pentru mine, și-arú face o gabreoleță cu 4 cai!

— Dêcêú? Atunci tu faci câtú patru cai!
 Scii că nu e gugumanú?!

Chielulú ce 'i lipsesce?
 Tichie de mărgăritarú!

Vinulú vechiú și femeia frumósă suntú lucruri îmbătătoare, La toți ne placú, deci, toți suntemú bețivi.

Rêu e cu rêu,
 Dêrú mai rêu fără rêu!

Uă țeră fără moralitate ș'unú omú fără caracter suntú ca luminarea fără feștilă.

Mai bine e'unú vrednicú la pagubă,
 De câtú e'unú nevoiași la câștigú.

SONET

(IN MEMORIA AMICULUI G. * *)

Palidă frunză de primăvară
 Căduși din arború, josú, pe pământú;
 Și-a serei vânturí te aruncarú
 Într'unú mormântú!...

Aci, la grópa cea solitară
 Trecându a lene un mistic vântú;
 Lăsă în peptú'mí durerea-amară
 Ș'un tristú cuvêntú.
 Vis alú junței, o! cugetare!
 Ce fu viața acelu care
 Vè cultiva?
 Darú dacă frunza din pomú n'ar pieri,
 Dacă în lume n'arú fi durere;
 Atunci poetulú ce arú cânta?...
 Moise.

4, August, 1875

Moise.

PRIMA-VÉRA

(TRADUCȚIUNE)

Écă primă-véra ce înaintéá :
 Flori frumóse fruntea i-o încununéá
 Speranța suride înainte ei
 Și spre fericire duce pași sei.

Mai de uná-ți mica, dulce rîndunică,
 Pregătindu'și cuibulú în casa mea mică,
 «Pre-ale mele aripi eú aducú, —mí-a spusú,—
 Fericirea care de multú a apusú!»

Aerulú acuma mai caldú, se profumá
 Și mií floricele se nascú împreună.
 Sórele s'aprinde pre ceru-azuratú,
 Și de a mai plânge ca 'n ierná-a 'ncetátú.

Vêlurile negre cerulú părăsítu-ai,
 Câmpurile, pomii din nou înfloritú-ai :
 Stelele se pare descindându acumú
 Diua, pre livede pliná de profumú!

Pasărea 'n tufișulú care mărginesce
 Drumulú, dulcé, frumóse, cânturí își șoptesce
 Muncitorulú care le ascultá cu dorú,
 Transportatú își dice plinú de-unú sântú amorú

«Écă primă-véra ce înaintéá
 Flori frumóse fruntea i-o încununéá
 Speranța suride înainte ei
 Și spre fericire duce pași sei»

1876.

Juliu J. Oscarú.

REVISTA POETICĂ POETICOASA SAU POETICÉSCA

(CUM VE VA PLACEA MAI BINE)

A ANILORŪ 1875 ȘI 1876.

(Urmare)

IV

«Preludiu, poesii de B. A. Vineșiu» este cea din urmă carte poetică ce-o avemú de refecátú între cele din 1875.

In această cârticică, — după cumú ne-o spune însuși autorulú prefaței, d. Al. A. Macedonski, introducătorulú junelú în arena literară, — nu întâlnimú altú de câtú simțú patrioticú și, de și găsimú prin bucățile dintr'ensă, din când în cândú, versurí neegale, suntú cu tóte acestea unele bucăți ce nu lasă întru câtú-va mai nimicú de doritú, nici în ceea ce privește forma, nici în ceea ce privește fondul.

Și totú ceea ce ne dice în prefața d. Al. A. Macedonski, nu este de cõtu prea adevêratú.

Vomú reproduce aci dêrú câte-va rândurí din analiza d-lui :
 «La pagina 17 găsescú de exemplu în poesia intitulată „Cânteculú țeranulú Haiducú,” versurí destulú de curgetóre. Câtú despre ideá, este clará și potrivítá subiectulú

«Să citeț vre-o câte-va versurí ale țeranulú care se face Haiducú din cauza aspirerei ciocoști :

«Frunză verde Rosmarinú,
 Mare fuse alú meu chinú;
 Chinulú ce l'amú suferitú
 Câtú Ciocoiulú m'a domnitú.
 Livedea mi s'a uscatú,
 Casa mi s'a dărâmatú,
 Copilașii 'mí au muritú :
 Nevasta m'a părăsitú!»

Livedea i s'a uscatú, casa i s'a dărâmatú,
 Copilașii 'i-au muritú, nevasta 'lú-a părăsitú.

«Aceste rele nu suntú de locú inchipuite : suntú cu totul verosimile. Sub domnia ciocoiulú livedea țeranulú se usucă, casa 'i se derapănă, copiii 'i morú, și 'n fine, nevasta, cândú îl vede în nefericire, ca mai tóte nevestele, îl părăsesce!
 «De aceea și țeranulú se apucă de haiducii :

Amú făcutú unú jurământú
 Să m'apucú de haiducii
 Să omorú ciocoi o miá!»

«Mai departe în ura sa contra ciocoiulú esclamá :

«Să'mí résbunú și eú o dată
 Pre ciocoiú fără turbatú!
 Căci elú, vai! m'a sárăcitú
 Și de plugú'mí m'a lipsitú;
 De plugú, de vaci și de boi
 Luați în pradă de ciocoi!»

«Aci e de remarcátú câtú de bine, câtú de naturalú, rimează boi cu ciocoi; întocmai ca și cumú epitetulú de ciocoi nu-árú fi fost creat în limba nóstră, de cât într'adins ca să rimeze cu boi!
 «Intr'o altă poesie. (Adesea 'n desperare), la pagina 25 aflám următórea remarcabilá strofă, printre altele destulú de bine simțite :

Români dacă durerea
 Pre voi ați v'a slăbitú,
 Uniți-vé puterea
 Și voi v'ați întăritú!

«Acéstă strofă e o adevêratá scânteá fericitá și conține celú mai mare adevêrú și celú mai bunú consiliú. Ea e atátú de curgetóre, în câtú, ori-cine póte ghici lesne că ea a fișnitú cu rapiditate Tocmai de aceea este frumósă.

«Totú această poesie se terminá prin următórea :

Atunci în libertate
 Poporulú va 'nflori
 Și va afla dreptate
 Și 'n veci mare va fi!

«Strofă naturalá și consecință a celei de mai susú.»

Aci d. Macedonski mai adăoá :

«A merge mai departe este de prisosú, căci, de și așú întâlni póte multe strofe frumóse, dêr mé temú să nu dauú și preste erorí

și eú nu voiescú să le vèdú; rogú pe cititorú să fie totú atátú de indulgentú.»

Așa este, dêr' noi carii ne-am luatú misiunea de Criticú consciințiosú, prin urmare dètoria de-a aréta cu nepárținire atátú bunulú câtú și rëulú, vomú aréta și câte-va din erorile pre carii le prevede autorulú prefaței.

Astú-felú bucata „Rucărulú” începe cu următórea strofă :

Diminéta când rësare
 Sórele luminătorú,
 Când dărescú a țilei bóre
 Te vèdú satú încântătorú.

Aci vomú observa că bórele, carii nu suntú de câtú unú vèntulețú ce adíá ușorú, nu se potú dári nicí uă-datá, dêr' sè potú simți totú-d'anna, căci te rãcorescú.

Mai la vale :

Impregiuurúți când pre stâncá
 Mè suiam să te admirú,
 Părea vatea tea adêncá
 Presăratá cu profirú!

Nu scim dècă când cine-va contemplá uă vale i sè pare că e presăratá cu profirú..

Apoi catá a spune că junele autorú îndrãgesce prea multú pre belá, pre acestú belá, beleta despre care eminentulú nostru poetú D. Alesandri, esclamá :

«Frumósce pedantescá!» Inchipuiescú-și fie-cine efectulú ce ar produce asupra unei dame delicate uă strofă ca această :

«Ah! Dómná esci belá ca rosa ce creșce,
 Și fruntea-ți diviná treptatú sè belesce!
 Ah! lasá-mé a'ți spune câtú sum fericitú,
 Vèdênd dulcea-ți față că astú-felú s'a belitú!»

«Écă una din cele mai bele flori din estetica pedanților. Totú acestora suntem datorú cu belele-arte și cu foile beletristice. Sèrmaná limbá!.. în ce belele ai cățut cu Trisotini carii te belescú astú-felú!»

Cu tóte acestea autorulú făcêndú comparația între copila muncitorú, ce posedé uă figurá belá, și între copilele orașelorú, dice despre cele din urmá : «(Uă fatá de la munte).»

Totulú după ele e păpușeriú,
 Gestulú, vorba, glasulú este prefăcutú,
 Avute, sêrace faciú cochetărie.
 Luxulú, rëulú tóte adorú pe 'ntrecutú!

In locú ca sè porțe fota țerănescá
 Lucratá de 'nsăși dalbá mâna sea,
 Betile plăcute, iea Románescá. —
 Aduce streinulú pentru a o 'mbrăca!

In locú sè rësune doina cea románă,
 Aria lăsatá d'ai noștri strămoși,
 Adorá prin balurí musica străiná..

Tóte acestea nouá ađi ne prevestesce
 Că curêndú în lume n'o sá mai trăimú :
 Prin luxú, desfrênare, ni se gâgetesce
 Grópa națiunei în ea sá perimú!..

Cea ce este fórte adevêratú!..

Acestea suntú producțiunilú Junelú Vineșiu, pre carii le recomandámú publiculú, căci, cititorii le potú judeca mai bine póte, cîtindú-le însúși.

(Va urma).

Ac-ușor.

DUREREA

Te du ! te du departe pe lumea 'nșelătoare.

O cugetarea mea!

Căci póte afla-vei mediulú, sirmanei inimioré
 Durerea a'i alina!

Destulú preocupatá de négra vanitate,

Ai fostú necontentitú!

Și 'n astú restimpú vèduta, că pe pământú suntú tóte,
 Miserii de 'ngrozitú!

D'ai întâlnitú plăcerea și d'ai pututú pătrunde,

In spléndidú palatú

Nu ai vèdutú : subú haina 'i, de aurú, că s'ascunde,
 Unú șarpe veninatú!

D'ai alergatú prin lume, prin cerú, prin flori, prin sóre.

Și dacă ai aflat :

Miđloculú ce a șterge amare lăcrămióre,
 Ce te-ai induioșatú

A fostú sè 'i perși credința de astá omenire,

Căci te-ai desprețuitú :

Acei ce pentru care cu multá stăruire,
 Continú te-ai truditú!!

D'ai devotatú simțrea 'i vre-unú ángerú dulce,

Pe care îl iubeai..

A fostú să lasiú desgustulú pe sánu 'i sè se culce,
 Căci vai nu 'lú cunoseai!

De te-a 'ncălditú vre-odatá al fericirei sóre,

Nu scii câtú ai pierdutú

Cândú ai sositú acele minute 'ntristătoare,
 La pórtá 'i d'au bătutú!

Veți dar lumea 'i-o mare, iar omulú e o barcă,

Plutindú pe negrulú valú!

Și vai puținú din ómení suntú cei care de barcă,
 L'alú fericirei malú!

Te du dar cugetare și catá alte sfere.

In care sá trecemú.

Dar plécă cât mái ínte, căci eú ș'a mea durere
 Aci nu încápemú

25 Aprilie 1877.

J. N. Vieroșanu. II.

VRĂJITÓREA ROȘIA

ȘEU

MORTĂ ȘI VIUĂ

Trei volume mari în 8° de 54 còle

Aú apărutú de sub presá doué volume și se aflá de vânđare, cu prețú de 6 lei nuoi, în Galați, la administrațiunea diarului; în Bucuresci, la librăriele Socec și C-nia, frați Ioaniții și C-nia și E. Graeve și C-nia; în Iași, la librăria Dem. Daniel; în Brăila la librăria Unirea; în Craiova la librăriele frați Samitca și Aron Zviebel; în Ploesci, la librăria G. Kárjean; în Bêrlad, la D. M. Barbu, comerciant; în Turnu-Măgurele, la librăria Tomșa.

Nouie padişah! priimesce ale tale dintru ale tale, după hotărîrea naţiunei.

Beiul de Samosü ca unü altü Ieremia plânge pe ruinele Turtucaiei, nimicita de tunurile române din Oltenița. Elü se mângâie însă cu noutățile ce i le aduce başibuzuculü Nuvelistü.